
Opinia
Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych
nr 160/2014 z dnia 21 lipca 2014 r.
o projekcie programu „Zapewnienie realizacji świadczeń nocnej
opieki zdrowotnej od poniedziałku do piątku na terenie Gminy
Miasto Ozorków w 2014 roku”

Po zapoznaniu się z opinią Rady Przejrzystości negatywnie opiniuję projekt programu zdrowotnego „Zapewnienie realizacji świadczeń nocnej opieki zdrowotnej od poniedziałku do piątku na terenie Gminy Miasto Ozorków w 2014 roku”.

Uzasadnienie

Program ten budzi wątpliwości odnośnie podstaw prawnych finansowania proponowanego świadczenia.

Opracowanie programu wynika z podjętego przez Gminę Miasto Ozorków zobowiązania zapewnienia finansowania części harmonogramu pracy nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej w dni powszednie w godzinach 18-21. Inicjatywa ta ma zapewnić ciągłość opieki medycznej realizowanej w pozostałych godzinach przez Wojewódzką Stację Ratownictwa Medycznego w Łodzi.

Projekt wymaga uzupełnienia o dokładne przedstawienie obecnej sytuacji Gminy Miasto Ozorków w zakresie zapewnienia dostępności do opieki medycznej (w jakich dniach i godzinach świadczona jest obecnie nocna i świąteczna pomoc). Na podstawie niekompletnie przedstawionych kosztów trudno jest określić stopień zabezpieczenia tych świadczeń. Nie przedstawiono informacji na temat skuteczności zawartych w programie działań.

Przedmiot opinii

Przedmiotem opinii jest program zdrowotny Gminy Miasto Ozorków z zakresu poprawy dostępności do świadczeń. Celem głównym programu jest zwiększenie dostępności do nocnej opieki zdrowotnej dla mieszkańców Gminy Miasto Ozorków. Program jest skierowany do wszystkich mieszkańców gminy. Program ma być realizowany od 1 czerwca do 21 grudnia 2014 roku. Na realizację programu przeznaczono 27 450 zł.

Problem zdrowotny

Nocna i świąteczna opieka to przedłużenie opieki lekarskiej i pielęgniarskiej podstawowej opieki zdrowotnej. Pomoc świadczona jest codziennie, po godzinach pracy przychodni, od godz. 18.00 do godz. 8.00 rano następnego dnia. Opieka całodobowa działa również przez 24 h na dobę w soboty i niedziele, a także w dni świąteczne i inne dni ustawowo wolne od pracy. Ze świadczeń opieki nocnej i świątecznej Pacjent może skorzystać w przypadku lżejszych, nagłych dolegliwości, z powodu których na co dzień zgłasza się do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. Pacjent, który z powodu dysfunkcji narządów ruchu lub przewlekłej choroby nie może osobiście zgłosić się do przychodni ma prawo poprosić o wizytę domową.

Alternatywne świadczenia

Zasady korzystania ze świadczeń nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej określają następujące akty prawne:

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej - Dz. U. Nr 139, Poz. 1139 (z późn. zm),
- Zarządzenie Nr 64/2013/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 15 listopada 2013 r. w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna w zakresie nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej (z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (...) – Dz. U. Nr 225, Poz. 1465.

Wnioski z oceny przeprowadzonej przez Agencję

Wnioski z oceny projektu programu zdrowotnego Giny Miasta Ozorków:

Z nadesłanego pisma przewodniego wynika, że Gmina Miasto Ozorków jest obowiązana do zapewnienia finansowania części harmonogramu pracy nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej tj. od poniedziałku do piątku w godzinach od 18.00 do 21.00. Z zawartej powyżej informacji wynika, że od 1 czerwca 2014 r. w godzinach między 18 a 21 na terenie miasta Ozorków nie funkcjonuje opieka nocna i świąteczna finansowana przez Wojewódzką Stację Ratownictwa Medycznego WSRM a finansowanie powyższych świadczeń w zaznaczonym terminie przejęła Gmina Miasto Ozorków. Można przypuszczać, że w pozostałych godzinach, tj. od poniedziałku do piątku 21.00–8.00 oraz w soboty, niedziele i święta –całodobowo, nocną i świąteczną opiekę zdrowotną zapewnia i finansuje WSRM w Łodzi.

Autorzy Programu nie podstawili w sposób dokładny obecnej sytuacji Gminy Miasta Ozorków w analizowanym problemie. Autorzy powinni dołączyć do opisu projektu programu dokonane ustalenia między Burmistrzami Gmin Ozorków, Głowno, Aleksandrów Łódzki a Dyrektorem WSRM w Łodzi z zaznaczeniem odpowiedniej podstawy prawnej.

Poniższa ocena projektu programu zdrowotnego została uzupełniona o informacje odnalezione przez analityka, jednak należy mieć na uwadze fakt, że są to najczęściej informacje ze stron internetowych oraz z wiadomości prasowych, a więc nie w pełni potwierdzone i mogą nie przedstawiać aktualnej sytuacji Gminy.

Przedmiotowy program z zakresu dostępności do świadczeń dotyczy świadczenia porad lekarskich i pielęgniarskich w zakresie nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. Celem głównym programu jest zwiększenie dostępności do nocnej opieki zdrowotnej dla mieszkańców Gminy Miasto Ozorków.

Program jest adresowany do mieszkańców miasta Ozorkowa. Z danych przedstawionych przez Wnioskodawcę wynika, że populacja kwalifikująca się do objęcia programem liczy 19 749 osób.

Zgodnie z Informatorem o umowach NFZ za zabezpieczenie dostępu do świadczeń nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej na terenie powiatu zgierskiego odpowiada Wojewódzka Stacja Ratownictwa Medycznego (WSRM) w Łodzi i to ona posiada kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna w zakresie nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej.

Ze strony internetowej WSRM w Łodzi można dowiedzieć się, że świadczenia są udzielane w razie nagłego zachorowania lub nagłego pogorszenia stanu zdrowia – od poniedziałku do piątku w godzinach od 1800 do 800 dnia następnego, w soboty, niedziele i święta – całodobowo.

Świadczenia obejmują:

- porady lekarskie i świadczenia pielęgniarskie udzielane ambulatoryjnie – w Zgierzu przy ul. Parzęczewskiej 35,
- porady lekarskie udzielane telefonicznie,
- porady lekarskie udzielane w miejscu zamieszkania lub pobytu chorego (znajdującym się na terenie miasta i gminy Zgierz, miasta Ozorków i gminy Parzęczew) – w przypadkach uzasadnionych stanem zdrowia pacjenta,
- świadczenia pielęgniarskie udzielane w miejscu zamieszkania lub pobytu chorego (znajdującym się na terenie miasta i gminy Zgierz, miasta Ozorków i gminy Parzęczew) – zlecone przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego.

Autorzy projektu programu niestety nie przedstawili szczegółowo przedmiotowego problemu. Z informacji prasowych dostępnych w Internecie wynika, że najbliższym punktem świadczącym nocną i świąteczną pomoc dla mieszkańców Ozorkowa była placówka położona w oddalonym o 15 km Zgierzu. Taka sytuacja była wynikiem zmian wprowadzonych od 1 marca 2011 roku przez NFZ. WSRM zdecydowała zatem (w 2011 roku) o uruchomieniu przez stację punktu w Ozorkowie, który początkowo był czynny tylko raz na dwa tygodnie – w niedzielę w godz. 8.00–18.00 (dyżuruwał w nim lekarz wraz z pielęgniarką, która jednocześnie m.in. wykonywała zastrzyki w domach pacjentów).

W projekcie nie przedstawiono w jakich dniach/godzinach jest świadczona obecnie nocna i świąteczna opieka zdrowotna na terenie Gminy. Z informacji zawartych na stronie WSRM wynika, że od poniedziałku do piątku w godzinach od 1800 do 800 dnia następnego, w soboty, niedziele i święta – całodobowo. Przedmiotowy program ma służyć partycypowaniu w kosztach zabezpieczenia części harmonogramu nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej tj. poniedziałek – piątek w godzinach 18.00 – 21.00.

Autorzy zaznaczyli, że w 2013 roku z takiej opieki skorzystało 1 729 osób (wrzesień – grudzień), a w 2014 roku 1 255 osób (styczeń – kwiecień). W związku z powyższym inicjatywa Samorządu wydaje się być wartościowa i z pewnością ułatwi mieszkańcom Gminy Miasto Ozorków dostęp do świadczeń nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej.

Nocna i świąteczna opieka zdrowotna powinna zagwarantować udzielanie świadczeń w rodzaju podstawowej opieki zdrowotnej realizowanych przez lekarzy lub pielęgniarki od poniedziałku do piątku w godzinach od 18.00 do 8.00 rano dnia następnego oraz w soboty, niedziele i inne dni ustawowo wolne od pracy w godzinach od 8:00 do 8:00 dnia następnego.

Zgodnie z informacją podaną przez Narodowy Fundusz Zdrowia świadczenia nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej obejmują :

- poradę lekarską udzielaną w warunkach ambulatoryjnych (w bezpośrednim kontakcie z pacjentem), telefonicznie lub w miejscu zamieszkania pacjenta (w przypadkach medycznie uzasadnionych),
- świadczenia udzielane przez pielęgniarkę w warunkach ambulatoryjnych lub w miejscu zamieszkania pacjenta, zlecone przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego.

Projekt programu przewiduje przeprowadzenie akcji informacyjnej (strona internetowa, lokalny dwutygodnik, informacje w szkołach oraz przychodniach), co powinno zapewnić dotarcie do populacji docelowej z informacją o realizacji.

Program zakłada monitorowanie i ewaluację. Wskaźnikiem służącym ocenie efektywności programu ma być liczba udzielonych świadczeń.

Oszacowano planowane koszty całkowite realizacji programu wynoszące 27 450 zł. Nie przedstawiono kosztów jednostkowych, stąd trudno określić w jakim stopniu zostaną zabezpieczone świadczenia w rodzaju nocna opieka zdrowotna od poniedziałku do piątku godzinach 18.00–21.00.

Odnosząc projekt opiniowanego programu do ogólnych kryteriów dobrze zaprojektowanego programu zdrowotnego (sformułowanych przez American Public Health Association) można stwierdzić, że:

- I. Program nie tyle odnosi się do konkretnego problemu zdrowotnego, co do problemu zapewnienia dostępu do świadczeń nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej.
- II. Dostępność działań Programu dla beneficjentów - projekt programu przewiduje przeprowadzenie akcji informacyjnej (strona internetowa, lokalny dwutygodnik, informacje w szkołach oraz przychodniach), co powinno zapewnić dotarcie do populacji docelowej z informacją o realizacji.
- III. Skuteczność działań – autorzy nie odnieśli się do skuteczności planowanych działań.
- IV. Oszacowano planowane koszty całkowite realizacji programu wynoszące 27 450 zł. Nie przedstawiono kosztów jednostkowych, stąd trudno określić w jakim stopniu zostaną zabezpieczone świadczenia w rodzaju nocna opieka zdrowotna od poniedziałku do piątku godzinach 18.00–21.00.
- V. Program zakłada monitorowanie i ewaluację. Wskaźnikiem służącym ocenie efektywności programu ma być liczba udzielonych świadczeń.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, opiniuję, jak na wstępie.

Tryb wydania opinii

Opinię wydano na podstawie art. 48 ust. 2a ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2011 r., Nr 122, poz. 696 z późn. zm.), z uwzględnieniem raportu nr: AOTM-OT-441-135/2014 „Zapewnienie realizacji świadczeń nocnej opieki zdrowotnej od poniedziałku do piątku na terenie Gminy Miasto Ozorków w 2014 roku” realizowany przez: Gminę Miasto Ozorków, Warszawa, czerwiec 2014.